

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

*І. О. Чобіток, асистент, Українська інженерно-педагогічна академія
igor_chobitok@ukr.net, orcid.org/0000-0001-7259-431X*

Методологія дослідження. При проведенні дослідження впливу цифровізації на управління інноваційним розвитком підприємства були використані наступні наукові методи: аналізу – при встановленні позиції окремих країн у міжнародному рейтингу розвитку інновацій; компаративістики – при визначенні місця України серед інших країн з огляду на інноваційну діяльність підприємств; загального й особливого – при вивченні світового досвіду створення сприятливого інноваційного середовища та стимулювання інноваційної діяльності з урахуванням її специфіки в окремих країнах світу.

Результати. Автором в статті проведено аналіз індексів інноваційного розвитку країн. Визначено, що реформування економічної системи передбачає створення ефективного управління інноваційним розвитком підприємств і перехід до нового технологічного укладу, що має принципове значення, оскільки від цього залежить ступінь і швидкість дифузії інновацій в економіці. Найважливішим фактором є інтенсивний розвиток системи управління інноваціями в умовах цифровізації. Метою форсайт-інноваційних технологій є виявлення можливостей найбільш повного використання потенціалу підприємства, а також шляхів забезпечення ефективної реалізації поставлених цілей за допомогою обраної стратегії.

Новизна. Запропоновано науково-практичні аспекти формування інноваційної моделі розвитку підприємств, заснованої на використанні швидкозростаючих інтелектуальних ресурсів в умовах цифровізації. Продемонстровано, що за останні два-три десятиліття у світі, особливо в розвинутих і нових індустріальних країнах, накопичено досвід створення сприятливого середовища для управління інноваційним розвитком підприємств з урахуванням ринкового попиту, можливостей його задоволення і пріоритетів у науці та промисловості. Виокремлено ключові складові інноваційного середовища, а саме: політику у сфері інноваційної діяльності, кадрової, організаційно-технологічної інфраструктури інноваційного процесу, соціальних мотивів та схильності підприємств до інноваційної діяльності.

Практична значущість. Визначено, що інноваційна діяльність, як і інші сфери господарювання, дедалі більше і повсюдно виходить за рамки державних кордонів. Усвідомлення цього факту дозволяє підприємствам обрати ефективні форми взаємодії в інноваційній сфері, починаючи від створення національних чи спільних дослідницьких центрів за кордоном, лабораторій, укладання міжнародних стратегічних альянсів до залучення науковців з усього світу до пріоритетних інноваційних галузей.

Ключові слова: цифровізація, інноваційний розвиток, управління, ефективність, міжнародний досвід.

Постановка проблеми. Кризові явища, які спостерігаються у світовій економіці останніми роками, значно ускладнили систему економічних відносин між окремими країнами та їх бізнес-структурами. У цих умовах для багатьох країн загострилася проблема пошуку нових джерел економічного зростання та забезпечення сталого розвитку національних інноваційних систем та

вплив на їх розвиток процесу цифровізації. Тому на сьогодні ефективний розвиток економік провідних суб'єктів світу все більше залежить від рівня розвитку інноваційного підприємництва, яке є джерелом сталого соціально-економічного розвитку в умовах цифровізації. Слід враховувати, що економічні системи різних країн світу, дедалі менше залежать від сировини і стають все

більш інтелектуальними; в них стає все більш бажаним використання інноваційних інструментів (диверсифіковані інноваційні кластери, інноваційна інфраструктура, аутсорсинг послуг тощо).

Одним із основних викликів, які поставили перед вітчизняною економікою є оцінка міжнародного досвіду впливу процесу цифровізації на управління інноваційним розвитком підприємств в сучасних турбулентних умовах.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питаннями оцінка міжнародного досвіду впливу процесу цифровізації на управління інноваційним розвитком підприємств розглядалися в таких працях: Ареф'євої О. [1], Гейця В. М. [4], Колешука О. Я. [5], Прохорової В. [6, 9], Проценко В. [6], Хаустової В. [8], Чобіток В. [6, 10] та багатьох інших.

Аналіз наукових праць свідчить про те, що необхідно проводити подальші дослідження в напрямку оцінювання міжнародного досвіду впливу процесу цифровізації на управління інноваційним розвитком підприємства.

Формулювання мети статті. Метою даної статті є оцінка міжнародного досвіду впливу процесу цифровізації на управління інноваційним розвитком підприємств в сучасних турбулентних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Водночас інноваційні ідеї та знання забезпечують виробництво конкурентоспроможної інтелектуальної продукції та консолідації підприємницьких структур країни в технологічно передових секторах економіки. Роль інноваційного підприємництва в зовнішній економіці доповнюється тим, що завдяки своїм властивостям здатне ефективно вирішувати завдання інтеграції національної економіки в міжнародні економічні відносини. В першу чергу це стосується підприємств, які за останні роки пройшли еволюцію в розвинутих країнах і перетворилися на активні експортно-орієнтовані структури, повноправних учасників процесів залучення прямих іноземних інвестицій в світове та міжнародне науково-технічне співробітництво. Крім того, багато підприємств виявили готовність транснаціоналізувати свою діяльність, включивши до своїх

стратегій компонент міжнародної спеціалізації. Безсумнівна актуальність розглянутої проблеми очевидна і для вітчизняної економіки, яка вирішує завдання підвищення конкурентоспроможності підприємств на основі управління інноваційним розвитком підприємств.

Перехід до стійкого економічного зростання неможливий без створення конкурентоспроможного сектора інноваційних підприємств в умовах цифровізації. Загальновідомо, що подолання обмежень у пропозиції праці та капіталу можна досягти шляхом залучення інвестицій у знання та нові технології з використанням інструментів цифровізації. Нова якість економічного зростання має бути пов'язана з активізацією розробки та комерціалізацією інновацій, які є фактором прискореного соціально-економічного розвитку суспільства; підвищення конкурентоспроможності високотехнологічного сектору економіки.

Існуючі позиції нашої країни в світових рейтингах конкурентоспроможності, в тому числі в її інноваційній складовій, не покращуються. Однією з причин є відсутність відповідного механізму управління інноваційним розвитком підприємств в умовах цифровізації. Крім того, слід звернути увагу на низьку ефективність впровадження процесу цифровізації, що обмежує розвиток підприємництва в інноваційній сфері. Крім усього іншого, у вітчизняній економіці технічний рівень більшості основних засобів суттєво відрізняється від світових, а витрати на їх заміну, безсумнівно, можуть призвести в майбутньому до подолання інноваційно-технічної відсталості нашої країни. Серед найбільш проблем управління інноваційним розвитком підприємств є слабкість інфраструктурного забезпечення, відсутність дієвих механізмів захисту прав власників та інтересів, у тому числі прав інтелектуальної власності.

Слабкою стороною є не стільки питання фінансування, скільки відсутність відповідного механізму управління інноваційним розвитком підприємств.

Реформування економічної системи передбачає створення ефективного управління інноваційним розвитком підприємств і перехід до нового технологічного укладу,

що має принципове значення, оскільки від цього залежить ступінь і швидкість дифузії інновацій в економіці. Найважливішим фактором є інтенсивний розвиток системи управління інноваціями в умовах цифровізації.

Міжнародний досвід найбільш розвинутих країн, особливо США та країн ЄС, показує, що інноваційний розвиток більшого значення набуває в організаційних та маркетингових інноваціях, а науково-дослідні розробки перестають бути єдиним джерелом інновацій, хоча вони залишаються основою. У галузевому розрізі курс на розвиток технологічно передових, наукоємних виробництв доповнюється в цих країнах державним стимулюванням. Мова йде про розвиток виробництва та експорту високоякісної продукції, адаптованої до зростаючих і все більш різноманітних потреб вітчизняних та іноземних споживачів.

Особливе місце в стратегії інноваційного розвитку США та країн ЄС займають механізми стимулювання інновацій у бізнес-секторі. Головним завданням державної інноваційної політики є створення умов, що сприяють створенню та комерціалізації інновацій промисловими підприємствами.

Швидкий вихід на передові позиції у виробництві високотехнологічної продукції нових індустріальних країн Південно-Східної Азії, вражаючи успіхи Індії в окремих секторах високотехнологічної економіки, а також динамічне просування Китаю на цьому шляху є багато в чому пов'язані з великими інвестиціями в науку, освіту та підготовку кадрів, використання можливостей навчання в університетах розвинених країн; певною мірою лібералізація торгової та інвестиційної політики, сприяння придбанню технологій, патентів і ліцензій; нарешті, з впровадженням науково-технічного прогресу через кооперацію в рамках міжнародних виробничих систем.

Провідну роль у розвитку інноваційних процесів у країнах Центральної та Східної Європи відіграють прямі іноземні інвестиції, переважно європейські, та інтеграція в регіональні виробничі та науково-технічні мережі.

Інноваційна діяльність, як і інші сфери господарювання, дедалі більше і повсюдно виходить за рамки державних кордонів. При

цьому інтернаціоналізація набуває різних форм, зокрема створюються національні чи спільні дослідницькі центри за кордоном, об'єднуються взаємодоповнюючі лабораторії, укладаються міжнародні стратегічні альянси між підприємствами, у тому числі й конкуруючими, залучаються науковці з усього світу до пріоритетних інноваційних галузей тощо. Процес формування глобальної інноваційної сфери розпочався і набирає обертів під впливом розвитку цифровізації.

Корнельський університет щорічно публікує Глобальний індекс інновацій, аналітичний звіт, у якому рейтинуються всі країни світу з точки зору їх розвитку, інновацій та технологічності.

Глобальний інноваційний індекс складається з 80 різних змінних, які характеризують інноваційний розвиток країн світу на різних рівнях економічного розвитку. Успіх економіки пов'язаний як з наявністю інноваційного потенціалу, так і з умовами для його реалізації. Тому Індекс розраховується як зважена сума оцінок двох груп показників: наявних ресурсів та умов для інновацій (Innovation Input), а також досягнутих практичних ефектів від впровадження інновацій (Innovation Output).

Підсумковий індекс, таким чином, є співвідношенням витрат і переваг, що дозволяє об'єктивно оцінити ефективність діяльності з розвитку інновацій у певній країні. Країни з найкращими показниками рівня інноваційного розвитку демонструють постійну стабільність, відзначають експерти. Розглядаючи топ-25 країн за рівнем інноваційного розвитку, рейтинг показує, що окремі країни міняються місцями в окремих групах, але водночас жодна з них не виходить зі своєї групи. Це можна пояснити тим, що успішні інновації призводять до свого роду замкнутого кола: після досягнення певного критичного рівня інвестиції приваблюють інвестиції, мотивуються та розвиваються таланти, це є підґрунтям до активного розвитку інноваційної діяльності.

За даними, які щорічно публікуються Міжнародною бізнес-школою INSEAD, Корнельським університетом (Cornell University) та Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (World Intellectual Property Organization) щодо проведення ана-

лізу Глобального індексу інновацій (The Global Innovation Index), наведено результати оцінки розвитку інноваційності та тех-

нологічності кожної країни. Перша десятка країн та позиція України наведено в табл. 1 та на рис. 1.

Таблиця 1

Рейтинг першої 10-ти країн та України за розвитком інновацій у 2021 р.

№	Країна	Індекс розвитку інновацій
1	Швейцарія	65,5
2	Швеція	63,1
3	США	61,3
4	Великобританія	59,8
5	Південна Корея	59,3
6	Нідерланди	58,6
7	Фінляндія	58,4
8	Сінгапур	57,8
9	Данія	57,3
10	Німеччина	57,3
...
49	Україна	35,6

Джерело: [11]

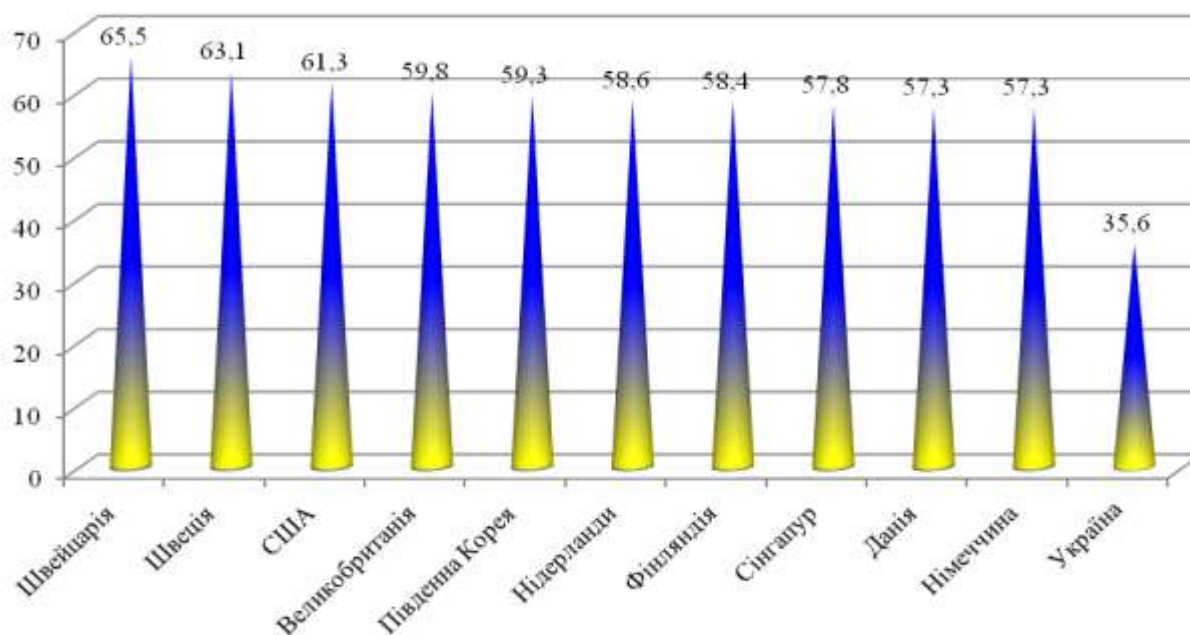

Рис. 1. Рейтинг першої 10-ки країн та України за розвитком інновацій у 2021 р. [11]

Отже, результати оцінки Індексу розвитку інновацій у 2021 р. свідчать про те, що в першу десятку входять країни з високим потенціалом соціально-економічного розвитку, Україна посідає лише 49 місце, що підтверджує факт актуальності розвитку інноваційного потенціалу країни, враховувати міжнародний досвід та враховувати вплив цифровізації на управління інноваційним розвитком підприємств.

Динаміку Інноваційного індексу Bloomberg України за 2018–2021 рр. наведено в табл. 2.

Результати індексу Bloomberg України за 2018–2021 рр. свідчать про необхідність розробки та впровадження інноваційної політики, здійснення реальних кроків щодо формування необхідних структурних змін в соціально-економічній та науково-технологічній модернізації та обов'язкової співпраці держави, виробництва та закладів освіти з метою активного розвитку і стимулювання інноваційної діяльності в умовах цифровізації.

Інноваційний індекс Bloomberg України за 2018-2021 pp.

Показники	2018	2019	2020	2021
Загальний Інноваційний індекс	46	53	56	58
Дослідження і розробки (витрати на ДіР, % до ВВП)	47	54	57	59
Продуктивність	50	60	57	55
Щільність високотехнологічних компаній	32	37	35	39
Концентрація дослідників (кількість науковців на 1 млн жителів)	46	46	49	52
Додана вартість виробництва (% до ВВП)	48	58	57	57
Ефективність вищої освіти (частка випускників ЗВО в загальній кількості випускників освітніх установ)	21	28	48	57
Патентна активність	27	35	36	36

Джерело: [12]

Глобальний індекс інновацій (GII) 2022 свідчить про останні глобальні інноваційні тенденції в умовах пандемії COVID-19, уповільнення зростання продуктивності, розширення можливостей дистанційної роботи, зміна поглядів споживачів та інших проблем. Оцінюючи ефективність інноваційної діяльності приблизно в 132 економіках країн, відзначають їх сильні та слабкі сторони в певній сфері.

Питання про те, як інновації вплинуть на рівень розвитку життя протягом наступних десятиліть, привертає увагу вчених, підприємців, політиків та інших членів суспільства. Як переживе суспільство період стагнації, чи з'являться інновації, які змінять все наше життя на краще?

У попередніх періодах інновації були ключовою рушійною силою економічного зростання суспільства. Інновації допомогли підвищити рівень продуктивності, тобто підвищили ефективність виробничих процесів. Підвищення продуктивності безпосередньо підвищує економічну продуктивність відносно населення (валовий внутрішній продукт, ВВП, на душу населення), що, у свою чергу, покращує рівень життя.

За останні десятиліття відбулися безпрецедентні інвестиції в інноваційний розвиток як з боку державного, так і приватного секторів.

Суспільство очікувало, що ці інвестиції принесуть ефективний результат у вигляді підвищення рівня життя та покращення добробуту. Проте, незважаючи на значне зростання досліджень і розробок та інших форм інноваційної діяльності, починаючи з 1970-х років, останні технологічні розробки

ще не призвели до стійкого зростання продуктивності, який спостерігався під час попередніх промислових революцій. Насправді економіки з високим рівнем доходу відчують протилежний ефект.

Це уповільнення зростання продуктивності, яке часто називають «великою стагнацією», ставить під сумнів здатність інновацій створювати майбутнє зростання. Водночас надія з'являється на горизонті. Швидкий прогрес у біомедицині, енергетиці та інформаційно-комунікаційних технологіях має потенціал суттєво змінити кожен аспект економіки, що змушує деяких експертів передбачати, що світ, зрештою, може бути на порозі нової ери, орієнтованої на інновації. високого зростання продуктивності праці.

Глобальний інноваційний індекс за 2022 рік, який містить внески експертів, висвітлюється майбутнє зростання продуктивності завдяки активному розвитку інновацій під впливом процесу цифровізації. Ключовий напрям, що розглядається в сучасних умовах полягає в тому, який сценарій найімовірніше переважає – технологічний песимізм чи оптимізм. Які технології та сектори економіки матимуть переважне значення?

Дві майбутні хвилі інновацій, які зможуть покласти кінець стагнації продуктивності. Формуються бізнес- та політичні рекомендації щодо подолання бар'єрів для майбутнього зростання, управління інноваціями в умовах цифровізації.

Основним фактором підвищення рівня життя є підвищення продуктивності, тобто зростання кількості товарів і послуг, вироблених за допомогою даної праці та техніки.

Зростання продуктивності значно прискорилося з 19 століття. Тоді як після 1870 року для подвоєння продуктивності знадобилося 50 років, відтоді продуктивність подвоювалася приблизно кожні 25 років. У результаті у 2021 році одна робоча година в країнах Великої сімки (G7) виробляла в середньому в 24 рази більше товарів і послуг порівняно з 1870 роком.

Підвищення рівня життя з XIX століття та Першої промислової революції можна простерігати до технологічних проривів, нових хвиль винаходів та інновацій, а також ефективного поширення нових технологій в різних напрямках економічного розвитку суспільства. Ці хвилі інновацій «підірвали» цілі галузі та існуючі підприємства, в більшості випадків на краще. Однак такі

стрибки зростання, зумовлені інноваціями, не можна сприймати як належне. Інноваційні хвилі – те, що експерти інколи називають промисловими революціями – трапляються рідко, вони тривають десятиліттями та потребують безлічі додаткових умов, щоб виникнути. Вони відзначаються радикальними інноваціями, такими як парова машина, електрика, хімічні речовини та масове виробництво, що сприяє підвищенню продуктивності в усіх секторах економіки.

Вони також збіглися з періодами значного спаду і соціальної трансформації. Минулі та майбутні стрибки зростання продуктивності, ініційовані інноваційними хвилями, мають чотири основні складові, які представлено на рис. 2.

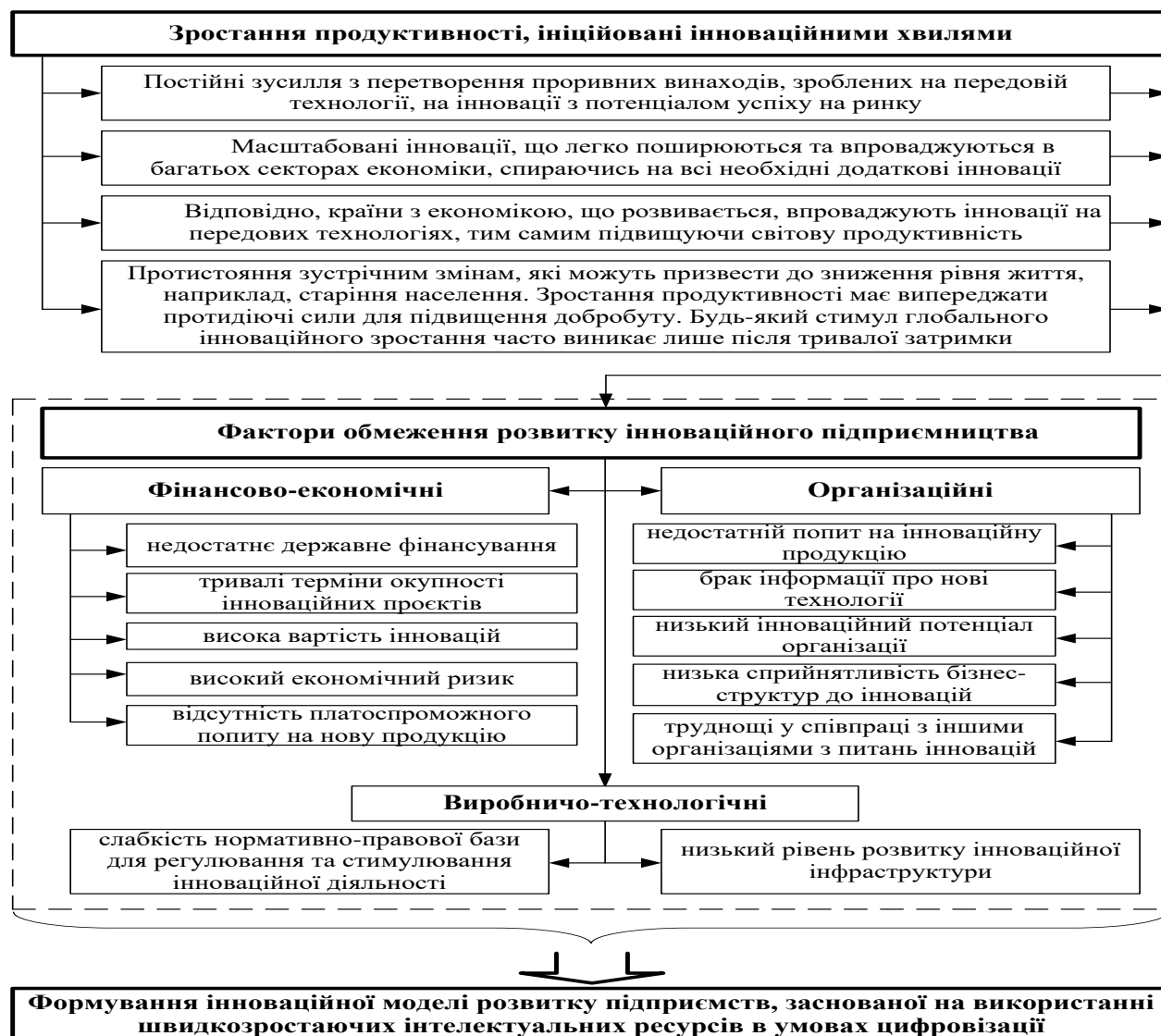

Рис. 2. Науково-практичні аспекти формування інноваційної моделі розвитку підприємств, заснованої на використанні швидкозростаючих інтелектуальних ресурсів в умовах цифровізації

Як правило, на початкових етапах інновації та продуктивність впливають дуже повільно, а через роки слідують різке зростання та вплив на більшість напрямів економічного розвитку.

Ці складові є ключовими для оцінки будь-яких потенційних майбутніх «стрибків» зростання продуктивності та покращення рівня розвитку суспільства.

Вектор сучасного економічного розвитку багатьох країн все більше рухається в напрямі інноваційної моделі функціонування економіки, заснованої на використанні швидкозростаючих інтелектуальних ресурсів в умовах цифровізації.

Стрімкий науково-технічний прогрес стає важливим чинником забезпечення сталого розвитку, оскільки підвищує динаміку соціально-економічних систем і суб'єктів господарювання, зміцнює безпеку держав. В умовах активного розвитку процесу цифровізації, інноваційна діяльність є ефективним інструментом комерціалізації досягнень науково-технічного прогресу, що стає елементом розвитку і визначає міжнародну конкурентоспроможність країни.

У світі, особливо в розвинутих і нових індустріальних країнах, за останні два-три десятиліття накопичено досвід створення сприятливого середовища для управління інноваційним розвитком підприємств з урахуванням ринкового попиту, можливостей його задоволення і пріоритетів у науці та промисловості. Інноваційне середовище охоплює політику у сфері інноваційної діяльності, кадрової, організаційно-технологічної інфраструктури інноваційного процесу, соціальних мотивів та схильності підприємств до інноваційної діяльності. На сьогодні більшість підприємств розробили та реалізують власні управлінські інноваційні стратегії в умовах активного розвитку процесу цифровізації.

Висновки. Отже, узагальнення світового досвіду створення сприятливого інноваційного середовища та стимулювання інноваційної діяльності з урахуванням його особливостей в окремих країнах, що досягли позитивних результатів, дає змогу вказати найбільш раціональні підходи та інструменти, які необхідно використовувати у вітчизняній практиці стимулювання інноваційної

діяльності. Особливо це проявляється сьогодні, коли країна шукає оптимальну модель економічного розвитку, створює основи національної інноваційної системи, здатної генерувати та комерціалізувати постійно зростаючий потік інновацій, створює фонди та вибудовує механізми відбору та впровадження перспективних інноваційно-орієнтованих проєкти.

Кризові явища, які спостерігаються у світовій економіці останніми роками, значно ускладнили систему економічних відносин між окремими країнами та їх бізнес-структурами. У цих умовах для багатьох країн загострилася проблема пошуку нових джерел економічного зростання та забезпечення сталого розвитку національних інноваційних систем та вплив на їх розвиток процесу цифровізації. Тому на сьогодні ефективний розвиток економік провідних суб'єктів світу все більше залежить від рівня розвитку інноваційного підприємництва, яке є джерелом сталого соціально-економічного розвитку в умовах цифровізації. Слід враховувати, що економічні системи різних країн світу, дедалі менше залежать від сировини і стають все більш інтелектуальними; в них стає все більш бажаним використання інноваційних інструментів (диверсифіковані інноваційні кластери, інноваційна інфраструктура, аутсорсинг послуг тощо).

Водночас інноваційні ідеї та знання забезпечують виробництво конкурентоспроможної інтелектуальної продукції та консолідації підприємницьких структур країни в технологічно передових секторах економіки. Роль інноваційного підприємництва в зовнішній економіці доповнюється тим, що завдяки своїм властивостям здатне ефективно вирішувати завдання інтеграції національної економіки в міжнародні економічні відносини.

Література

1. Ареф'єва О.В. Концептуальні основи адаптивного управління функціонуванням та розвитком підприємств. *Економіка та управління*. 2012. № 3. С. 107-111.
2. Верба В. А., Новікова І. В. Методичні рекомендації з оцінки інноваційного потенціалу підприємства *Проблеми науки*. 2003. №4. С. 21-31.
3. Бутнік-Сіверський О.Б. Трансформація інтелектуальної власності інноваційний продукт. *Інтелектуальний капітал*. 2003. №5. С. 3-12.

4. Геець В.М. Ендогенізація розвитку економіки у вимірі рівноправності відносин держави, бізнесу та суб'єктів голосування. *Економіка України*. 2018. № 7. С. 3-19.
 5. Колешук О.Я. Теоретичні положення управління інноваційністю підприємств: стратегічно-орієнтовані напрямки. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. №5(73). Ч.2. С. 143-150.
 6. Прохорова В.В., Проценко В.М., Чобіток В.І. Формування конкурентної стратегії підприємств на засадах інноваційно-спрямованого інвестування. Харків: УІПА, 2015. 291 с.
 7. Харів П.С. Інноваційна діяльність підприємства та економічна оцінка інноваційних процесів: Монографія Тернопіль: «Економічна думка», 2003. 326 с.
 8. Хаустова В.Є., Колодяжна Т.В. Вплив процесів злиттів та поглинань на конкурентоспроможність економіки в умовах глобалізації: монографія. Харків: ФОП Лібуркіна Л. М., 2019. 416 с.
 9. Babenko, V., Baksalova, O., Prokhorova, V., Dykan, V., Ovchynnikova, V., Chobitok, V. Information and Consulting Service Using in the Organization of Personnel Management // Estudios de Economía Aplicada. 2021. Vol. 38-3, no 1, P. 1-10. <http://dx.doi.org/10.25115/eea.v38i4.3999>
 10. V. Chobitok, O. Shevchenko, O. Lomonosova, V. Kochetkov, V. Bykhovchenko Application of budget allocation models in the management of investment processes in the context of the digital economy development. Cuestiones Políticas. Vol. 39, № 71. (2021). <https://doi.org/10.46398/cuestpol.3971.35>.
 11. <https://nonews.co/directory/lists/countries/global-innovation-index>
 12. Most Innovative Countries 2022 (worldpopulationreview.com)
- ## References
1. Arefieva, O.V. (2012). Kontseptualni osnovy adaptivnoho upravlinnia funktsionuvanniam ta rozvytkom pidpriemstv. *Ekonomika ta upravlinnia*, (3), 107-111.
 2. Verba, V.A., & Novikova, I.V. (2003). Metodichni rekomendatsii z otsinky innovatsiinoho potentsialu pidpriemstva, *Problemy nauky*. (4). 21-31.
 3. Butnik-Siverskyi, O.B. (2003). Transformatsiia intelektualnoi vlasnosti innovatsiinyi produkt. *Intelektualnyi kapital*, (5), 3-12.
 4. Heiets, V.M. (2018). Endohenizatsiia rozvytku ekonomiky u vymiri rinvopravnosti vidnosyn derzhavy, biznesu ta subiektiv holosuvannia. *Ekonomika Ukrainy*, (7), 3-19.
 5. Koleschchuk, O.Ya. (2019). Teoretychni polozhennia upravlinnia innovatsiinistiu pidpriemstv: stratehichno-orientovani napriamky. *Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi*, 5(73), Ch.2, 143-150. doi.org/10.32782/2520-2200/2019-5-44
 6. Prokhorova, V.V., Protsenko, V.M., & Chobitok, V.I. (2015). Formuvannia konkurentnoi stratehii pidpriemstv na zasadakh innovatsiino-spramovanoho investuvannia. Kharkiv: UIPA.
 7. Khariv, P.S. (2003). Innovatsiina diialnist pidpriemstva ta ekonomichna otsinka innovatsiinykh protsesiv. Ternopil: «Ekonomichna dumka».
 8. Khaustova, V.Ye., & Kolodiazhna, T.V. (2019). Vplyv protsesiv zlyttiv ta pohlynan na konkurentospromozhnist ekonomiky v umovakh hlobalizatsii. Kharkiv: FOP Liburkina L.M.
 9. Babenko, V., Baksalova, O., Prokhorova, V., Dykan, V., Ovchynnikova, V., & Chobitok, V. (2021). Information and Consulting Service Using in the Organization of Personnel Management // Estudios de Economía Aplicada. Vol. 38-3, No 1, P. 1-10. <http://dx.doi.org/10.25115/eea.v38i4.3999>
 10. V. Chobitok, O. Shevchenko, O. Lomonosova, V. Kochetkov, & V. Bykhovchenko (2021). Application of budget allocation models in the management of investment processes in the context of the digital economy development. Cuestiones Políticas. Vol. 39, № 71. <https://doi.org/10.46398/cuestpol.3971.35>.
 11. <https://nonews.co/directory/lists/countries/global-innovation-index>
 12. Most Innovative Countries 2022 (worldpopulationreview.com)

IMPACT OF DIGITALIZATION ON THE MANAGEMENT OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF ENTERPRISES: INTERNATIONAL EXPERIENCE

I. O. Chobitok, Assistant Lecturer, Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy

Methods. The following scientific methods were used when conducting a study of the impact of digitalization on the management of innovative development of the enterprise: analysis – when establishing the position of individual countries in the international ranking of innovation development; comparative studies – when determining the place of Ukraine among other countries in view of the innovative activity of enterprises; general and specific – when studying the world experience of creating a favorable innovative environment and stimulating innovative activity taking into account its specificities in individual countries of the world.

Results. The author in the article analyzed the indices of innovative development of countries. It is determined that the reform of the economic system involves the creation of effective management of the innovative development of enterprises and the transition to a new technological order, which is of fundamental importance, since the degree and speed of diffusion of innovations

in the economy depends on this. The most important factor is the intensive development of the innovation management system in the context of digitalization. The purpose of foresight-innovative technologies is to identify opportunities for the fullest use of the enterprise's potential, as well as ways to ensure the effective implementation of the goals set using the chosen strategy.

Novelty. There are proposed scientific and practical aspects of the formation of an innovative model for the development of enterprises based on the use of rapidly growing intellectual resources in the context of digitalization. It has been proved that in the world, especially in developed and newly industrialized countries, over the past two or three decades, experience has been gained in creating a favorable environment for managing the innovative development of enterprises, taking into account market demand, the possibilities of satisfying it, and priorities in science and industry. The innovation environment includes a policy in the field of innovation, personnel, organizational and technological infrastructure of the innovation process, social motives and the propensity of enterprises to innovate.

Practical value. It was determined that innovative activity, like other spheres of economy, increasingly goes beyond state borders. Awareness of this fact allows enterprises to choose effective forms of interaction in the field of innovation, starting from the creation of national or joint research centers abroad, laboratories, to the formation of international strategic alliances and to the involvement of scientists from all over the world in priority innovative fields.

Keywords: digitalization, innovative development, management, efficiency, international experience.

Надійшла до редакції 07.11.22 р.